

О Д Л У К У
о усвајању Програма локалног
економског развоја града Лознице за
период 2022- 2024. године

I Усваја се Програм локалног економског развоја града Лознице за период 2022- 2024. године.

II Саставни део ове Одлуке чини Програм локалног економског развоја града Лознице за период 2022-2024. године, бр. 06-23/22-17-3/2, од 28. јула 2022. године.

III Одлуку објавити у „Службеном листу града Лознице”.

**ПРОГРАМ
ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА
ГРАДА ЛОЗНИЦЕ
ЗА ПЕРИОД 2022-2024. ГОДИНЕ**

УВОДНА РЕЧ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Град Лозница годинама уназад велику пажњу придаје локално-економском развоју као ефикасном моделу унапређења услова за предузетништво на локалном нивоу. Активности на изради и усвајању планских докумената, унапређењу законодованог оквира на локалном нивоу, наставак радова на реализацији инфраструктурних пројеката, стални партнерски приступ и дијалог са локалним привредницима, али и са страним инвеститорима који су већ дошли и онима који планирају да дођу резултирали су значајно бољим показатељима у области привреде у граду. Круна свих активности које су спроведене као и велика подршка председника и Владе Републике Србије свакако је изградња две нове фабрике у области аутомобилске индустрије чије инвестиције имају национални карактер („Минт“ и „Адиент“). Локални привредници успешно послују, све је већи број новооснованих предузетничких радњи и предузећа. Одсек за локално-економски развој у Градској управи је на располагању за постојеће али и потенцијалне предузетнике за стручну помоћ и пружање информација, а град је и један од оснивача Регионалне развојне агенције Подриња, Подгорине и Рађевине, чије седиште је у Лозници. Агенција спроводи све актуелне програме намењене промоцији предузетништва, обукама за започињање посла—СТАРТ-ап обуке, саветодавне услуге и консалтинг, програм менторинга и помоћ око писања бизнис плана.

Такође, чињеница да дужи низ година уназад нисмо повећавали износе за локалне таксе, а да смо у доба епидемије корона вируса за одређене накнаде ослободили локалне привреднике обавезе да их плате како би помогли њихово отежано пословање, говори да водимо рачуна о потребама како постојећих тако и потенцијалних предузетника и локалних привредника.

Мора се поменути и чињеница да Лозница годинама уназад одваја значајна средства у буџету за подстицај запошљавања и samozapoшљавања која се пласирају преко локалног Савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање, што је додатан подстрек предузетништву на локалном нивоу.

Значајним улагањима из градског буџета али и буџета Републике у претходном периоду обновљена је и изграђена мрежа нових путева у граду. Почетак изградње брзог пута Лозница – Шабач јесте најважнији пројекат за Лозницу јер ће изградња ове саобраћајнице допринети и новим инвестицијама.

Поред путне инфраструктуре доста се улагало и у енергетску инфраструктуру као и водоводно-канализациону мрежу на територији града. Изградња нових трафо станица, реконструкција постојећих, изградња SCADA система за управљање далеководном мрежом напонског система 10кВ омогућиће сигурно и стабилно напајање грађана али и привреде електричном енергијом. Настављене су и активности на даљем унапређењу водовodne и канализационе мреже, а најзначајнија активност нам предстоји у годинама које долазе – изградња постројења за пречишћавање отпадних вода чиме ћемо значајно унапредити очување животне средине и достићи највише стандарде у овом сегменту, који је итекако важан ако желимо да будемо модерна урбана целина.

У 2022. години се завршава пројекат изградње Иновационог центра, који треба да допринесе оснивању што већег броја старт-ап компанија које ће развијати иновациона решења у области дигитализације у јавном сектору, као и активнијем повезивању науке и привреде и на развоју економије засноване на знању и иновацијама. Овим пројектом омогућиће се додатно усавршавање младих, као и привредни и друштвени развој у области иновација и иновационог предузетништва на територији града. Такође, започете су активности на припреми за изградњу индустријске зоне Север. Ова нова, модерно уређена индустријска зона неопходна је пре свега због захтева домаћих и страних инвеститора за већим просторним капацитетима у циљу изградње производних постројења.

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Видоје Петровић, с.р.

I УВОД

Програм локалног економског развоја града Лознице за период 2022-2024. године (у даљем тексту: Програм) доноси се за период од три године, од 2022. до 2024. године. Основни циљ Програма је стабилизација локалне привреде и њен даљи развој. Програм се доноси након ванредног стања изазваног пандемијом вируса Ковид-19. Локални економски развој подразумева активности које имају за циљ да унапреде економију једне локалне заједнице спровођењем програма, пројеката и поступака који доприносе изградњи повољног окружења за живот и рад.

Програм локалног економског развоја је документ којим се обезбеђује подршка развоју привреде у складу са прописима Републике Србије и града Лознице. Мере које су дефинисане у програму имају за циљ да допринесу привредно конкурентнијој локалној заједници, отварању нових радних места и стварању пожељне средине за наставак привлачења инвестиција.

Програм локалног економског развоја града Лознице урађен је уз техничку подршку Сталне конференције градова и општина.

Програм локалног економског развоја града Лознице састоји се из следећих тематских целина: правни основ доношења програма, методологија израде, циљеви програма и циљне групе, мере за реализацију програма, механизми доделе и праћења трошења средстава, спровођење и праћење програма, закључни део.

II ПРАВНИ ОСНОВ ДОНОШЕЊА ПРОГРАМА

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја града Лознице за период 2022-2024. година садржан је у одредбама следећих позитивних правних прописа:

У Закону о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон) у члану 20. став 1. тачка 7. наводи се да општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања. Чланом 32. тачка 4. прописано је да скупштина општине, у складу са законом доноси програм развоја општине и појединих делатности, док је у члану 66. став 3. прописано да се одредбе овог закона које се односе на скупштину општине примењују и на градску скупштину.

У Закону о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18) у члану 11. ст. 2. и 3. прописано је да се улагањем од посебног значаја сматра и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доносе различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође одредбама члана 17. ст. 1. истог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе подстиче улагање, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача.

У Закону о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) у члану 3. ст. 1. државна помоћ је предвиђена као сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте

или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту. У члану 4. истог закона прописано је да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 4. став 1. наводи се да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 8. став 1. и 2., прописано је да помоћ мале вредности (de minimis помоћ) представља помоћ која нема утицај на нарушавање конкуренције на тржишту, и да се de minimis помоћ не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац de minimis помоћи, који обавештава Комисију о додељеној de minimis помоћи.

У Статуту града Лознице („Службени лист града Лознице”, број 1/19 - пречишћен текст). У члану 15. став 1. тачка 7. прописано је да град, у вршењу своје надлежности, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања. У члану 40. став 1. тачка 5. Статута прописано је да Скупштина града, у складу са законом, доноси програм развоја града и појединих делатности.

У одредбама Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС”, број 23/21);

У одредбама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 – др. пропис, 23/21-I – др. пропис, 62/21 – др. пропис, 62/21-I – др. пропис и 62/21-II – др. пропис, 99/21 – др. пропис и 99/21 – др. пропис);

У одредбама Уредбе о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 23/21);

У одредбама Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Службени гласник РС”, број 16/18);

У одредбама Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС”, бр. 61/15, 88/15, 46/17, 30/18 и 53/21).

Правни оквир овог програма односно његове реализације чине и други прописи који се тичу уговорних и других обавеза односно прописи релевантни за реализацију овог програма, попут:

Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - други закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21);

Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93, „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл. гласник РС”, бр. 18/2020);

Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21).

III МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ

Анализа података обухвата две фазе.

Прва фаза подразумева анализу прикупљених података из интерне евиденције и из база података државних институција (Агенција за привредне регистре, Национална служба за запошљавање, Републички завод за статистику и др.) као и анализу релевантних стратешких и других докумената у претходном периоду.

Друга фаза обухвата анализу података прикупљених анкетавањем привредника путем емаила на територији града. Узорак одговора који су анализирани је 54, што представља повећање узрока у односу на анкету из 2020. године када је узорак износио 33 одговора. Питања у оквиру анкете обухватала су питања везана за: величину привредних субјеката, делатност привредних субјеката, број запослених, врсту доделе јавних средстава, врсту трошкова за које је потребно суфинансирање, заинтересованост за учешће у систему дуалног образовања и предлоге од стране привредних субјеката за унапређење пословне климе.

Приликом анализе података коришћене су стандардне статистичко-математичке методе.

1. АНАЛИЗА СТРУКТУРЕ ПРИВРЕДЕ

Географски положај

Град Лозница се налази у Западној Србији, у граничном подручју према Босни и Херцеговини (Републици Српској). Према административној подели припада Мачванском округу, у чији састав поред Лознице улази Град Шабац и општине: Богатић, Коцељева, Владимирци, Крупањ, Љубовија и Мали Зворник. Површина града износи 612 км² и простире се на 54 насеља, од којих два имају статус градских: Лозница и Бања Ковиљача.

У физичко-географском погледу, територија града припада доњем Подрињу. У рељефу се истичу три морфолошки изразите целине: планински масиви на североистоку (Цер 687м и Иверак 426м), подручје подрињских планина на југозападу (Гучево 779м) и северни део Борање (881м) и равничарски и валовито брежуљкасти терени између ове две целине (долина Дрине са Јадром и Лешницом). Подручје града Лозница тангира са западне стране река Дрине која представља окосницу његове хидромереже и у коју се уливају све веће реке подручја (Јадар, Лешница, Жеравија, Штира, Трбушница).

Становништво

Према процени Републичког завода за статистику средином 2020. године у Лозници је живело 73975.

Табела 1: Укупан број становника по полу

Територија	Укупан број становника	Мушко	Женско
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	6899126	3360306	3538820
Мачванска област	274549	136092	138457
Лозница	73975	36319	37656

Извор: Републички завод за статистику

Удео броја становника града Лознице у укупном броју становника Републике Србије је 1,1%, док је исти удео у Мачванском округу 27%.

Табела 2: Старосна структура становника

Територија	Број становника по старосним групама				Просечна старост	Индекс старења
	Укупно	0-14	15-64	65 и више		
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	6899126	984675	4458276	1456175	43,4	144,7
Мачванска област	274549	38282	178294	57973	43,8	149,5
Лозница	73975	10767	47761	15447	43,5	143,6

Извор: Републички завод за статистику

Старосна група од 15 до 64 године је најзаступљенија у укупном броју становника са 64,5%. Просечна старост од 43,5 година је на нивоу републичког просека. Процес старења становништва и негативног природног прираштаја ће се наставити у наредном периоду.

Саобраћајна инфраструктура

Најближи аеродром налази се у Тузли (Босна и Херцеговина) на удаљености од 40 км ваздушном линијом од Лознице. Други већи аеродром налази се на 100 км ваздушном линијом у Београду. Државни путеви који пролазе кроз територију града Лознице.

- државни пут I Б реда број 26,
- државни пут I Б реда број 27,
- државни пут II А реда број 137,
- државни пут А реда број 138,
- државни пут II А реда број 139,
- државни пут II Б реда број 323,
- државни пут II Б реда број 330,
- државни пут II Б реда број 331,
- државни пут II Б реда број 332,
- државни пут II Б реда број 333.

Од новопланираних капацитета од капиталног, државног значаја су:

- „Брза саобраћајница”, изградња нове деонице државног пута I Б реда број 26,
- Планира се изградња нове деонице државног пута I Б реда број 27,
- Планира се изградња транзитне саобраћајнице којом се обилази центар Лознице.

Изградњом државног пута I Б реда број 26 допринеће се успостављању квалитетне саобраћајне везе Нови Сад-Шабац-Лозница и бржем развоју обухваћеног дела региона западне Србије и јединица локалне самоуправе које се непосредно везују за овај коридор, у првом реду њиховој саобраћајној и привредној интеграцији са коридором X и мрежом ауто-путева у Србији, односно подручјем АП Војводине, Босном и Херцеговином (Републиком Српском) и укупним простором Србије.

Новом трасом државног пута I Б реда број 27 измешта се транзитни и новонастајући теретни саобраћај изван зона у којима су могућа значајнија ометања функционисања

насеља, смањује се интеракција између транзитног и локалног саобраћаја и омогућава се боље повезивање новопланираних државних путева. Изградњом нове трасе државног пута измештају се транзитни и теретни токови из самог градског ткива Лознице

Железнички саобраћај

Кроз територију града Лознице од железничке инфраструктуре пролази Регионална пруга бр. 211 Рума-Шабац-Лозница-Државна граница (Зворник Нови). Предметна железничка пруга је реконструисана, чиме је повећана брзина возова на 80 km/h и поново је успостављен путнички саобраћај од Шапца до Зворника.

Железничка службена места:

Станице: Лешница, Лозница и Бања Ковиљача;

Стајалишта: Подрињско Ново Село, Јадарска Стража, Липница Фабрика и Горња Ковиљача;

Према условима „Инфраструктуре Железнице Србије“ АД планира се:

- Реконструкција и модернизација постојеће једноколосечне железничке пруге Рума-Шабац-Лозница-Државна граница (Зворник Нови).
- Изградња једноколосечне железничке пруге Ваљево – Лозница (Липница) у дужини око 68km која би Републику Србију и јужни део Балкана повезала са Републиком Српском и Босном и Херцеговином, а даље и са Хрватском.
- Изградња нове железничке трафостанице – електровучне подстаннице (ЕВП) у Лозници за потребе модернизације пруге Рума-Шабац-Лозница-Државна граница (Зворник Нови) и пруге Ваљево – Лозница.

Изградњом пруге Ваљево-Лозница доћи ће до:

- Повезивања железничке пруге Београд-Ресник-Бар са пругом Рума-Шабац– Зворник;
- Повезивања општина Мачванског и Колубарског управног округа и Тузланског кантона у Федерацији Босни и Херцеговини и општине Зворник (Република Српска);
- Комплетирања транзитног пута од истока ка западу и обратно (граница са Бугарском-Сталаћ-Краљево-Пожега и Зворник-Тузла-Добој-Бања Лука-Граница са Хрватском); и
- Повезивања постојеће мреже пруга Републике Србије и Федерације Босне и Херцеговине, пре свега пруга Београд-Бар и Шамац-Сарајево-Плоче.

Изградња нове железничке пруге обухвата и изградњу:

- Станица: Драгинац и Јадар

Образовање

На основу последњег пописа становништва из 2011. пописано је 20 799 лица (старијих од 15 година) у урбаним насељима и 46 744 лица (старијих од 15 година) у осталим/руралним насељима.

Појаве коју се уочавају на основу пописа су:

- У урбаним насељима средње образовање има 57,7% пописаних од тога учешће мушкараца и жена је једнако (50%/50%). У руралним насељима 51.9 % пописаних има средње образовање, од тога учешће мушкараца и жена је 56% наспрам 44%.

- У урбаним насељима високо и више образовање има 20% пописаних, од тога учешће мушкараца и жена је једнако (50%/50%). У руралним насељима високо и више образовање има 6,4% пописаних, од тога учешће мушкараца и жена је 52,5% наспрам 47,5%. Може се закључити да већи проценат пописаних из урбаних насеља има више или високо образовање у односу на пописане из руралних насеља 20% наспрам 6,4%.

Укупан број ученика по средњим школама за школску 2020/21. годину:

- Техничка школа - 818 ученика;
- Средња економска школа – 896 ученика;
- Средња школа „Свети Сава” - 726 ученика;
- Гимназија „Вук Караџић” - 705 ученика.

На основу броја ученика у средњим школама може се закључити да се број нових лица која потенцијално траже посао, након завршетка средње школе, на територији града Лознице увећава сваке године за 500-600 лица.

Образовни профили у средњим школама:

Гимназија: природно-математички, друштвено-језички, рачунарски (информационе технологије);

Економска школа: економски техничар, финансијски техничар, правно-пословни техничар, комерцијалиста, туристичко-хотелијерски техничар, кувар, конобар, трговац/ посластичар;

Средња школа Свети Сава: техничар за хемијску и фармацеутску технологију, техничар за заштиту животне средине, индустријски кројач, фризер, медицинска сестра – техничар, физиотерапеутски техничар;

Техничка школа: машински техничар за компјутерско конструисање, механичар за грејну и расхладну технику, заваривач, аутомеханичар, аутолимар, електротехничар рачунара, електротехничар електромоторних погона, аутоелектричар, сервисер термичких и расхладних уређаја, архитектонски техничар, керамичар-терацер-пећар, декоратер зидних површина.

Запосленост

Отварањем нових радних места и повећањем привредне активности у претходном периоду град Лозница је успео да повећа број запослених, односно да смањи број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Табела 3: Структура запослених лица на територији града Лознице

ГОДИНА	ЗАПОСЛЕНИ	САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ	УКУПНО
Децембар, 2016.	17.466	3.689	1.246	22.401
Децембар, 2017.	17.859	3.767	1.149	22.775
Децембар, 2018.	18.560	3.710	1.039	23.309
Децембар, 2019.	19.036	3.765	964	23.765
Децембар, 2020.	19.957	3.980	898	24.835
Јун, 2021.	20.242	3.993	870	25.105

Извор: ПИО фонд

У периоду од децембра 2016. године до јуна 2021. године присутно је повећање броја запослених, броја лица која обављају самосталне делатности и укупног броја запослених на територији града Лознице. Категорија која у датом периоду бележи пад су пољопривредници. Наведено може да се припише општем тренду деаграризације који је присутан у читавој држави. С друге стране иако долази до смањења броја лица која се баве пољопривредном дошло је до укрупњавања пољопривредних површина које се обрађују.

Табела 4: Кретање броја незапослених лица на територији града Лознице у периоду од 2014. до 2021. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Број незапослених лица	12.274	11.985	10.971	10.078	9.114	8.489	8.455	8.427

Извор: Национална служба за запошљавање

У периоду од 2014. до 2021. године на територији града присутно је смањење броја незапослених лица при стопи од 6%, што се може приписати повећаној економској активности. Према полној структури незапослених лица, на дан 31.12.2021. године, већи је удео жена у односу на мушкарце 56,4% наспрам 43,6%.

Структура привреде

Привреда града Лознице прошла је кроз буран период транзиције током 1990-тих и почетком 2000-тих година у којој је велики број друштвених фирми угашен и где је велики број радника остао без посла. Међутим након тешког периода за град, привреда је кренула да се опоравља и животни стандард грађана је почео да се поправља. Формирањем индустријске зоне Шепак град је поставио основу за привредни развој и привлачење инвеститора. У 2021. години наведена индустријска зона је у потпуности попуњена и створила се потреба за формирањем нове индустријске зоне. Упоредо са индустријском зоном отварају се нове фабрике у другим деловима града, као и велики број мањих привредних друштава и предузетничких радњи. Град Лозница је једна од прве три сертификоване локалне заједнице са повољним пословним окружењем у Србији.

Привреда града Лознице заснива се на индустрији, пољопривреди и туризму. У наставку следи приказ основних параметара привреде у претходном периоду.

Табела 5: Структура предузетничких радњи на територији града Лознице у периоду од 2015. до 2021. године

Број предузетника	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.*
Активних	2.662	2.755	2.900	3.011	3.225	3.485	3.476
Новооснованих	445	409	418	446	535	566	231
Брисаних / угашених	394	317	274	333	323	313	240

Извор: Агенција за привредне регистре

* Последње ажурирано стање се односи на период 01.01 - 30.06.2021. године.

У периоду од 2015. до 2021. године број активних предузетничких радњи растао је по стопи од 5,6% годишње. У истом периоду број новооснованих предузетничких радњи растао је при стопи од 5,3%, док се број угашених радњи смањивао при стопи од 3,5%. На основу података Агенције за привредне регистре, анализом финансијских показатеља предузетничких радњи на територији града Лознице у 2021. години утврђено је да: 389 предузетничких радњи од анализираних 1489, имају потенцијал брзог раста, односно 26% предузетничких радњи на територији града Лознице имају стабилну основу за даљи развој свог пословања.

Табела 6: Индикатори пословања предузетника на територији града Лознице у 2020. години

Назив индикатора	2020	Удео предузетника са потенцијалом брзог раста
Укупни пословни приходи привредних друштава (у мил. евра)	48	25.7%
Пословни приходи по привредном друштву (у хиљ. евра)	62,8	62,8
Нето добитак привредних друштава (у мил.евра)	35,4	60%
Број привредних друштава са нето добитком	997	389
Нето губитак привредних друштава (у мил. евра)	1,02	-
Број привредних друштава са нето губитком	402	-
Укупна средства привредних друштава (у мил. евра)	48	27%
Капитал привредних друштава (у мил. евра)	17,6	40
Губитак привредних друштава (у мил. евра)	2,6	-
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала привредних друштава	426	-

Извор: Обрада података на основу података Агенције за привредне регистре

Предузетници са потенцијалом брзог раста учествују са 25,7% у укупним пословним приходима, 62,8% у укупном нето добитку и са 40% у укупном капиталу свих предузетника на територији града Лознице у 2020. години.

Табела 7: Структура привредних друштава на територији града Лознице у периоду од 2015. до 2021. године

Број привредних друштава	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.*
Активних	843	877	948	995	924	1.064	1082
Новооснованих	42	43	52	63	58	56	32
Брисаних/угашених	20	24	26	33	209	68	14

Извор: Агенција за привредне регистре

* Последње ажурирано стање се односи на период 01.01 - 30.06.2021. године.

У периоду од 2015 до 2020. године број активних привредних друштава растао је при стопи од 5% годишње. У истом периоду број новооснованих привредних друштава растао је при стопи од 6,6%. На основу података Агенције за привредне регистре, анализом финансијских показатеља привредних друштава на територији града Лознице у 2020. години утврђено је да: 144 привредна друштва од анализираних 756, имају потенцијал брзог раста, односно 19% привредних друштава на територији града Лознице има стабилну основу за даљи развој свог пословања.

Табела 8: Индикатори пословања привредних друштава на територији града Лознице у 2020. години

Назив индикатора	2020	Удео привредних друштава са потенцијалом брзог раста
Укупни пословни приходи привредних друштава (у мил. евра)	299,4	32,6 %
Пословни приходи по привредном друштву (у хиљ. евра)	396	682
Нето добитак привредних друштава (у мил. евра)	17,1	58,5%
Број привредних друштава са нето добитком	455	144
Нето губитак привредних друштава (у мил. евра)	5,1	-
Број привредних друштава са нето губитком	195	-
Укупна средства привредних друштава (у мил. евра)	473,5	18,8%
Капитал привредних друштава (у мил. евра)	162	34,7%
Губитак привредних друштава (у мил. евра)	113,7	-
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала привредних друштава	221	-

Извор: Обрада података на основу података Агенције за привредне регистре

Колико су 144 привредна друштва са потенцијалом брзог раста значајна за привреду града Лознице показује податак да учествују са 32,6% у укупним пословним приходима, чак 58,5 % у нето добитку и 34,7% у капиталу свих привредних друштава на територији града Лознице у 2020. години.

Табела 9: Кретање просечне нето зараде по годинама (у динарима)*

Територија	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Република Србија	46.097,00	47.893,00	49.650,00	54.814,00	60.073,00
Мачванска област	36.944,00	38.292,00	41.697,00	45.748,00	50.207,00
Лозница	33.239,00	34.930,00	39.641,00	43.526,00	47.956,00

Извор: Републички завод за статистику

*У тренутку израде програма нису били познати подаци за 2021. годину

У периоду од 2016. до 2020. године просечна стопа раста нето зарада била је највиша у Лозници од три територијална нивоа поређења и износила је 9,6% годишње. Наведени показатељи указују на повећање економске активности које је за резултат имало отварање нових радних места и упоредо повећање нето зарада.

Индустријске зоне

На 2 км од града, на самој граници са Босном и Херцеговином, на површини од 80,66 ха налази се индустријска зона Шепак. Ова индустријска зона у 2021. години је у потпуности попуњена, и у њој ради око 2 600 радника (процена на крају 2021. године). Компаније које се налазе у овој индустријској зони баве се највише производњом компоненти за ауто индустрију, производњом картона и папирне амбалаже, прерадом и конзервисањем воћа и поврћа. Колики значај има ова индустријска зона за град Лозницу показује податак да је град на основу пореза на доходак запослених у индустријској зони приходао близу 170 милиона динара у 2020-ој години. Свакако да је ова индустријска зона главни привредни мотор развоја града Лознице.

С обзиром на то да је индустријска зона Шепак попуњена, град Лозница настоји да у сарадњи са републичким органима формира још једну нову индустријску зону „Север”. Услед потреба домаћих и страних инвеститора неопходно је стварање нове индустријске зоне. У току 2021. године спроведен је тендер за израду плана детаљне регулације будуће индустријске зоне „Север”. Поред индустријске зоне Шепак у граду функционише и неколико производно-пословних зона насталих на простору некадашњих друштвених компанија. Пословни субјекти у овим зонама запошљавају значајан број радника, реч је о домаћим инвеститорима који послују дужи низ година и имају развијено пословање а многи од њих су и извозници.

Пољопривреда

На територији града Лознице у 2021. години постоји 4331 активно пољопривредно газдинство. У 2021. години регистровано је 165 нових пољопривредних газдинстава. Површина коју обрађују ова газдинства износи 16777 ха, док је просечна површина газдинстава 3,87 ха. Доминантна грана пољопривреде на територији града Лознице је воћарство којом се бави највећи број пољопривредника.

Табела 10: Површина и принос воћних врста на територији града Лознице

Биљна Култура	Површина (ха)	Просечан принос т/ха
Шљива	827	5.4

Малина	404	5.6
Купина	197	8.6
Лешник	96	3.8
Јабука	83	5.9
Вишња	49	9.8
Крушка	20	8.5
Орах	16	5.8
Дуња	5	3.5
Боровница	4	8.4
Трешња	3	9.9

Извор: Републички завод за статистику

Најзаступљеније воћне врсте су шљива, малина и купина чије се површине повећавају из године у годину због добрих откупних цена. Услови за гајење шљиве, малине и купине су идеални и овај крај је препознатљив по гајењу ових воћних врста од давнина. На територији града не постоје значајни прерађивачки капацитети за прераду воћа. Воће се углавном откупљује као сировина и даље транспортује, углавном ка иностранству. Услед наведеног пропуштена је шанса за стварањем додатне вредности путем прераде воћа.

Табела 11: Површине и просечни приноси ратарских култура на територији града Лознице

Биљна култура	Површина (ха)	Просечан принос т/ха
Кукуруз за зрно	10.872	7-12.5
Кукуруз за силажу	1.500	20
Соја	2.460	1.5-3
Луцерка	1.500	3
Пшеница	3.181	3.5-5

Извор: Републички завод за статистику

Кукуруз заузима највеће површине од ратарских култура са 10.872 ха, затим следе пшеница (3.181 ха) и соја (2.460 ха). У 2021. години цене ратарских производа биле су на историјском максимуму услед неповољних услова створеним пандемијом Ковида-19. Тренд високих цена ратарских производа ће се наставити и у наредном периоду што ће утицати на повећање површина под ратарским културама.

Стање сточарства на територији града рефлектује стање које је присутно на већинском делу територије Републике Србије. Присутан је пад броја стоке свих категорија стоке, сем крмача. Иако је дошло до побољшања расног састава стоке, смањење сточног фонда проузроковано је неповољним стањем откупа и високим трошковима това у претходним годинама. У 2021. години као и код биљних култура дошло је до раста откупних цена стоке и тај тренд ће се наставити у наредном периоду што би требало да има утицај на повећање броја гајене стоке уколико сточари могу да обезбеде храну за тов чија цена такође расте. Највећи број стоке налази се у власништву малих пољопривредних газдинстава.

Табела 12: Сточни фонд на територији града Лознице у 2021. години

Врста стоке	Број хидова*	Број грла
Говеда	1608	13598
Свиње	1369	49878
Овце и козе	928	25091

Коњи, магарци	11	28
Живина и птице	1047	126016
Пчелиња друштва	300	16631
Рибе	7	23100
Остало	1	70

Извор: Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства

* ХИД је јединствени дванаестоцифрени број газдинства под који је газдинство регистровано у Централној бази – регистру газдинстава. ХИД имају сва газдинства која држе животиње.

Туризам

Туризам представља једну од значајних делатности која се обавља на територији града Лознице, што је и очекивано с обзиром да се на територији града налазе две веома посећене туристичке дестинације Бања Ковиљача и Тршић. Највећи број угоститеља који пружају услугу смештаја представљају физичка лица која су категорисала смештајне капацитете у домаћој радиности, док је број правних лица 38. Категорију хотела имају три објекта са укупним бројем лежајева 233. Две здравствене установе које користе природни лековити фактор, налазе се на територији града, и захваљујући успешним резултатима у примени терапија доприносе да се град Лозница највише развија у области здравственог туризма.

Тршић, родно место Вука Караџића је такође било одувек значајна дестинација за развој ђачког туризма. Изградњом Научно образовног културног центра „Вук Караџић” створени су услови за вишедневни боравак посетилаца, научника, професора, односно за организацију и одржавање конгреса, радионица, семинара, округлих столова и сл. Тршић је и место где се налази највише регистрованих сеоских туристичких домаћинстава 5 (пет).

Табела 13: Информација о смештајним капацитетима на територији града Лознице

Врста лица	Број	Број смештајних јединица	Број лежајева
Физичко лице	133	240	603
Правна лица	35		
Предузетници	22	609	1632
Привредна друштва	13		
Установа	1	40	144
Хотел	3	134	233
Спортско удружење	1	16	45
Сеоско туристичко домаћинство	7	21	56
Здравствене установе	2	122	253
Укупно	182	1182	2966

Извор: ЦИС-ГУ Лозница на дан 12.1.2022. године

Табела 14: Наплата боравишне таксе на територији града Лознице (у хиљадама динара)

Година	Наплата боравишне таксе
2020.	7 178 800,00
2021.	6.525.361,00

Извор: Одељење за финансије и ЛПА ГУ Лозница

Табела 15: Туристички промет на територији града Лознице

Година	доласци	домаћи	страни	ноћења	домаћи	страни
2021. само за Бању Ковиљачу	20334	16074	4260	147714	83712	58002
2021. За читаву територију града Лознице	33.004	26.244	6.760	210.963	126.221	84.742

Извор: ЦИС-ГУ Лозница на дан 12.1.2022. године, Министарство туризма, трговине и телекомуникација, РЗС.

2. РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ ПРИВРЕДНИКА

Са циљем утврђивања потреба привредника на територији града Лознице, спроведена је анкета у новембру месецу 2021. године. Узорак одговора који су анализирани је 54, што представља повећање узрока у односу на анкету из претходне године када је узорак износио 33 одговора. Добијени су следећи резултати:

- Одговоре је послало 24 микро привредна субјекта, 24 малих привредних субјеката и шест средњих привредних субјеката;
- Производњом се бави 15 привредних субјеката док је остатак привредних субјеката из области трговине и услуга;
- 46 привредних субјеката се изјаснило да нема потешкоће у обављању своје делатности, док се 7 суочава са повременим потешкоћама, а један привредни субјекат се налази у стечају;
- Сви привредни субјекти изјаснили су се да би користили потенцијалне подстицаје намењене привреди од стране града;
- У оквиру питања везаног за доделу јавних средстава као вида суфинансирања трошкова привредних субјеката, највише анкетираних изјаснило се за набавку половне/нове опреме (машина), изградњу пословног простора, започињање нове инвестиције или проширење постојећих капацитета и одлагање/одрицање од наплате/умањење висине такси, накнада и других дажбина које наплаћује град Лозница (изворни локални јавни приходи);
- Сви привредни субјекти изјаснили су се да су заинтересовани да се у њиховој компанији спроводи практична обука ђака – дуални систем образовања.

Приликом процеса израде Програма локалног економског развоја, чланови радне групе интервјуисали су представнике Савета за привреду града Лознице и активних удружења предузетника. Њихово сагледавање постојећег стања у предузетништву и привреди је узето у обзир приликом дефинисања мера програма ЛЕР-а.

Приватни капитал врло тешко уједињује, иако за то нема реалних препрека, што је последица лошег искуства из неких већ давних времена. Будућност малих бизниса је њихова професионализација, која подразумева директан раст или спајање као начин раста, у супротном, са пензионисањем власника нестаје и бизнис, а капитал се непродуктивно расплићава. Кроз

програм локалног економског развоја дефинисане су мере које доприносе развоју пословања привредних субјеката, подстицај њихове сарадње кроз умрежавање, едукацију потребних кадрова и заједнички приступ тржиштима.

3. РЕЗИМЕ МЕТОДОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ

Могу се констатовати следећи позитивни трендови коју могу бити основа будућег развоја:

- развој Лознице као центра округа, који је кључни Град за развој овог дела Србије у свим сферама,
- убрзани развојобраћајне инфраструктуре,
- као центар образовања намеће се као креатор и кључни носилац подизања нивоа не само формалног већ и дуалног образовања и центар дистрибуције технолошких знања која се концентришу кроз кључне привредне субјекте,
- јасан тренд повећања запослености указује на даљу потребу подршке привредним субјектима који имају потенцијал раста и брзог раста у циљу подизања нивоа запослености и нивоа зарада који показује бржи раст од просека Републике,
- растући број новооснованих привредних субјеката са високим процентом брзо растућих привредних субјеката указује на велику потребу за додатним капиталом, али и очигледним растућим тржиштем које препознају привредни субјекти,
- постојање, даља изградња и опремање индустријских/привредних зона како за мала тако и средња предузећа јесу сигуран пут подизања ефикасности привредних субјеката и доказ одлучности Градске управе да Лозница унапреди снажно растуће привредно окружење,
- постојање развијене пољопривреде са трендом укрупњавања поседа указује на концентрацију капитала у овој делатности која иде у корак са потребама индустрије,
- развој и раст туризма заснива се на даљем унапређењу туристичке понуде чију основу чини законит систем регистрованих туристичких капацитета ка којим могу бити даље усмеравани туристички оператери и потенцијални туристи.

На основу комуникације са привредним субјектима (директне и путем анкете), а у циљу подршке наведеним трендовима јасна је и потреба различитих видова подстицаја за привредне субјекте како са нивоа Града Лознице, тако и са нивоа Републике уз активну промоцију расположвих видова подршке из других комерцијалних и некомерцијалних извора (као што су фондови ЕУ и сл.).

IV ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА И ЦИЉНЕ ГРУПЕ

1. ЦИЉЕВИ

Општи циљ програма: Допринос локалном економском развоју града Лознице и стварању повољнијег пословног окружења.

Специфични циљеви програма:

- Подстицај отварању нових и развоју постојећих привредних субјеката, отварању нових радних места и развоју нових производа на територији града Лознице, креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу субвенција.

- Позиционирање града Лознице као пожељне средине за започињање и развој пословања, односно као повољног пословног окружења на територији Републике Србије.
- Подстицај увођењу нових технологија, унапређење производних процеса у функцији стварања нових вредности и повећања конкурентности привредних субјеката са територије града Лознице.

Циљеви су формулисани на такав начин да буду јасни и проверљиви, односно да их је могуће квантификовати кроз мерљиве индикаторе, као што су: број нових запослених, број нових предузећа или предузетничких радњи, број нових производа, број нових услуга и сл. Наведеним се постиже пуна контрола трошења средстава уз увек доступан преглед ефеката програмског трошења средстава.

2. ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Циљне групе и корисници програмских мера су:

- Физичка лица која планирају отварање нових привредних субјеката
- Предузетници
- Микро привредна друштва
- Мала привредна друштва
- Средња привредна друштва
- Велика привредна друштва
- Инвеститори

Циљне приоритетне групе су микро и мала привредна друштва, предузетници и физичка лица која планирају отварање нових привредних субјеката (микро и малих привредних друштава предузећа, предузетничких радњи) или који улажу у нове производе и нове делатности, односно у проширење производних капацитета ради обављања постојеће делатности. Приоритетну циљану групу смо формулисали полазећи од анализе постојећег стања, спроведене анкете приватног сектора и чињенице да је средњим и већим привредним друштвима, као и инвеститорима доступан велики спектар мера на националном нивоу као што су програми Министарства привреде, РАС-а и Фонда за развој РС. Ова привредна друштва предузећа имају и развијене капацитете за аплицирање код донаторских (ЕУПРО и др) и националних фондова усмерених ка приватном сектору. На упитник који је био упућен на велики број email адреса привредних субјеката са територије града Лознице, одговорило је 54 привредна субјекта, углавном малих и микро привредних друштава, као и предузетничких радњи који су исказали интересовање за коришћење субвенција.

Домаћи и страни инвеститори су дефинисани у најширем смислу овог појма – дакле сви који инвестирају у Србију, уколико отварају привредно друштво (уколико региструју седиште или пословну јединицу) на територији града Лознице. Посебно нам је жеља и тежња да се овим Програмом подстакну инвестиције локалних привредних субјеката са територије града Лознице у нове производе и нове делатности. Програм узима у обзир укључивање лозничке привреде, било као добављача или подизвођача у некој фази производног процеса – што ће бити обрађено кроз елаборат оправданости, који ће оцењивати израђивати компетентна Комисија за доделу средстава, чији је делокруг рада описан у наставку текста.

Разврставање привредних субјеката

На основу Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 – др. пропис, 23/21-I – др. пропис, 62/2021 – др. пропис, 62/2021-I – др. пропис и 62/2021-II – др. пропис, 99/2021 – др. пропис и 99/2021 – др. пропис), привредни субјекти се разврставају на мале, средње и велике привредне субјекте. Као критеријум за одређивање врсте привредног субјекта узима се број запослених и финансијске границе.

Мали привредни субјект је привредни субјект за који се на основу мерила ове уредбе утврди да:

- има мање од 50 запослених и
- његов годишњи промет и/или укупан годишњи биланс је мањи од 10 милиона евра у динарској противвредности.

Средњи привредни субјект је привредни субјект за који се на основу мерила ове уредбе утврди да:

- има између 50 и 250 запослених и
- ако је његов годишњи промет мањи од 50 милиона евра и/или укупан годишњи биланс мањи од 43 милиона евра у динарској противвредности.

Велики привредни субјект је привредни субјект који није средњи или мали привредни субјект. Подаци о броју запослених и финансијским границама су подаци који се односе на последње одобрено рачуноводствено раздобље и израчунавају се на годишњој основи. Висина промета израчунава се без пореза на додату вредност (ПДВ) и осталих посредних пореза.

За прерачунавање девизних износа у динарску противвредност, примењује се званичан средњи курс динара, који утврђује Народна банка Србије, а који важи на датум биланса редовног годишњег финансијског извештаја.

Ако привредни субјект на дан закључивања пословних књига утврди да је на годишњој основи премашио број запослених или финансијске границе из члана 2а ове уредбе или да је пао испод тог броја, односно границе, он стиче или губи положај малог или средњег привредног субјекта само ако се то понови у току два узастопна рачуноводствена раздобља. Код новооснованих привредних субјеката чији редовни годишњи финансијски извештаји нису још одобрени, подаци се изводе путем процене у доброј вери, током пословне године.

Ограничења- повезани привредни субјекти

Повезани привредни субјекти не могу бити корисници средстава која се додељују по овом програму. Повезани привредни субјекти су привредни субјекти између којих постоји неки од следећих односа:

- 1) Један привредни субјект има већину гласачких права акционара или чланова у другом привредном субјекту;
- 2) Један привредни субјект има право да именује или разреши већину чланова управе или надзорног одбора у другом привредном субјекту;
- 3) Један привредни субјект има доминантан утицај у другом привредном субјекту на основу уговора закљученог с тим другим привредним субјектом или одредбе у статуту тог другог привредног субјекта;

4) Један привредни субјект, који је акционар или члан у другом привредном субјекту, самостално контролише, на основу договора са осталим акционарима или члановима у том другом привредном субјекту, већину гласачких права акционара или чланова у том другом привредном субјекту.

Доминантан утицај у другом привредном субјекту не постоји ако институционални улагачи, укључујући регионалне развојне фондове нису непосредно или посредно укључени у управљање тим другим привредним субјектом, без обзира на њихова права која имају као власници капитала.

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног или више привредних субјеката, неки од претходно описаних односа као и привредни субјекти који имају једног или више институционални улагача, укључујући и регионалне развојне фондове.

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног физичког лица или групе физичких лица која послују заједно, неки од претходно описаних односа у тачкама 1, 2, 3 и 4, ако привредни субјекти своју делатност или део своје делатности обављају на истом релевантном тржишту или на суседним тржиштима.

Опредељени износ средстава и предвиђени инструменти доделе средстава

Град Лозница је определио износ од 100 милиона динара за период од 2022. до 2024. године, који ће се у складу са буџетским могућностима распоређивати годишњом Одлуком о реализацији Програма којом ће се уједно и одлучивати које ће се мере у току године реализовати. Лозница је предвидела да се средства по овом програму додељују првенствено путем субвенције као инструмента доделе средстава, а у посебним ситуацијама и путем:

1. Отуђења или давања у закуп грађевинског земљишта у својини Града по цени мањој од тржишне цене или без накнаде. Приликом доделе средстава у оквиру овог програма посебно ће се водити рачуна да у оквиру анализе исплативости буду јасно доказани (кроз одговарајућу документацију или елаборат о економској оправданости) сви елементи који указују на исправност решења. Локална самоуправа има обавезу да изради елаборат уколико додељује грађевинско земљиште са умањеном или без накнаде, сем у случају када се ради о пројекту од значаја за који одлуку о оправданости доделе доноси Влада Републике Србије;

2. Закуп пословног простора у својини Града на одређено време.

Динамика исплате средстава ће се одредити јавним позивом и мером која се тим позивом реализује и то у једнократном износу или у више рата, с тим да ако се исплаћује у више рата оправдани трошкови ће бити дисконтовани на њихову вредност у тренутку доделе при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе.

Иако се неке мере налазе у програму, није обавезно да ће бити издвојена средства из буџета за сваку меру, односно да ће се све мере из програма наћи у јавном позиву. Разлог за овакву праксу је остављање могућности од стране локалне самоуправе да се неке мере спроведу у зависности од препознатих потреба, поготову уколико је програм вишегодишњи. На годишњем нивоу се бира реализација мера и инструмент доделе средстава.

Опште одредбе

Град Лозница се као давалац државне помоћи обавезује да редовно води евиденције о додељеним средствима и изабраним корисницима које ће у складу са правилима за доделу државне помоћи достављати Комисији за контролу државне помоћи у складу са чланом 50.

Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19). Исто важи и за државну помоћ мале вредности и извештавање Комисије за контролу државне помоћи по овом основу.

Поштујући одредбу члана 7. Закона о контроли државне помоћи којим је прописана кумулација државне помоћи, овим програмом се средства добијена у складу са Програмом збрајају са другим средствима добијеним од осталих нивоа власти за исте оправдане трошкове и то тако што се примењује најповољнија висина државне помоћи утврђена Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС”, број 23/21) и Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) („Службени гласник РС”, број 23/21), а која представља горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи, без обзира да ли се средства додељује по основу једне или у комбинацији више шема и/или индивидуалних државних помоћи, и да ли су средства додељена од стране Републике Србије, аутономне покрајине или јединица локалне самоуправе. *De minimis* државна помоћ која се додељује у складу с овим програмом кумулира се са другим добијеним средствима означеним као *de minimis* државна помоћ, додељеним у текућој фискалној години и у претходне две фискалне године, до горње границе од 23.000.000 динара. Ова врста државне помоћи се може кумулирати са другим врстама државне помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове само до висине (интензитета) државне помоћи која представља горњу границу до које се може доделити укупан износ државне помоћи. Уколико ова врста државна помоћ није додељена за одређене оправдане трошкове или се њима не може приписати, може се кумулирати са другим категоријама државне помоћи у складу са припадајућим правилима о државној помоћи.

Привредни субјекти који поднесу захтев за суфинансирање пројеката у оквиру мера наведених у овом програму стичу право на доделу средстава уколико испуне све захтеве наведене у оквиру мере за коју се пријављују.

Од права на доделу средстава изузимају се привредни субјекти који средства не могу добити из буџета Републике у складу са законом и другим прописима, и то привредним субјектима који обављају делатности у секторима челика, угља, синтетичких влакана, саобраћаја, енергетике, финансијских делатности, осигурања, управљачких делатности и саветовања, као и привредни субјекти у тешкоћама, који су били у тешкоћама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21-др. пропис, 23/21-I-др. пропис, 62/2021 – др. пропис, 62/2021-I – др. пропис и 62/2021-II – др. пропис, 99/2021 – др. пропис и 99/2021 – др. пропис) на дан 31. децембра 2019. године.

Приликом процене да ли је привредни субјект у тешкоћама узео се у обзир дефиниција из Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС”, број 62/21).

Уколико се наведени привредни субјекти јављају за доделу средстава предвиђену мером Подстицање конкурентности, у том случају могу остварити право на доделу средстава с обзиром да се средства додељују у складу са правилима о *de minimis* помоћи која их не искључују.

Средства за пројекте у оквиру Мере привлачења инвестиција се не могу доделити корисницима који су престали са обављањем исте или сличне делатност на територији Републике Србије по години пре подношења захтева за регионалну државну помоћ за улагање или планира да престане са обављањем такве делатности у року од највише две године након завршетка почетног улагања.

Привредни субјекти, који нису испунили претходну уговорну обавезу према општини или који нису уредно измирили порезе и остале обавезе према општинском и републичком буџету, не остварују право на доделу средстава у складу са Програмом.

Овим програмом се не пружа подршка привредним субјектима који обављају делатност у сектору транспорта, привредним субјектима који су у поступку поврата државне помоћи у складу са Законом о контроли државне помоћи, као ни привредним субјектима у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву.

Подршка се не пружа ни привредним субјектима којима је у року од две године пре подношења пријаве за доделу средстава изречена правоснажна мера забране обављања делатности, а уколико послује краће од две године, да није изречена правоснажна мера забране обављања пословне делатности. Поред тога подршка се не пружа ни привредним субјектима чији су власници и одговорна лица правоснажно осуђивана и против којих се води поступак за кривична дела против привреде.

V МЕРЕ ЗА РЕЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

1. МЕРА ПОДРШКЕ ЗАПОШЉАВАЊУ

Подршка привредним субјектима кроз реализацију Локалног акционог плана запошљавања за 2022. годину (у даљем тексту: ЛАПЗ) у износу од 18.700.000 динара је планирана у буџету за 2022. годину.

Подршка привредним субјектима која се реализује кроз ЛАПЗ разрађује се наведеним документом који се на годишњем нивоу усваја на седници Скупштине града Лознице.

2. МЕРА ПОДСТИЦАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ

Ова мера се реализује у складу са правилима за доделу државне помоћи мале вредности (*de minimis*). Наиме, на основу спроведене анализе стања привреде која је саставни део овог програма и одговора привреди датих у оквиру анкете, Лозница као давалац *de minimis* помоћи сматра да је оправдано да се средства додељују привредним субјектима који спроводе пројекте у циљу повећања своје конкурентности. С тим у вези, а у складу са овим програмом средства ће се у оквиру Мере подстицања конкурентности додељивати за пројекте корисника који укључују: набавку основних средстава; проширење или започињање пословног процеса; развој кооператива, кластера и других облика удруживања са циљем заједничког наступа на трећим тржиштима или код доминантног купца; стицање потребних сертификата и стандарда неопходних за конкурентност на домаћем и страном тржишту, стицање жига о географском пореклу производа и заштити брэнда; набавку обртних средстава.

Град Лозница у оквиру обавезне документације, пре доделе средстава за мере конкурентности, захтева стандардизован бизнис план који пружа извршену анализу (по систему трошкова и користи) за привредни субјект. Мора постојати видљиви ефекат јачања привредног субјекта, обично мултипликовања обима посла или подизања нивоа квалитета производа или услуге, чија ће последица бити то да за релативно мали издатак локалне самоуправе, предузеће дође у ситуацију да запошљава додатну радну снагу или подигне ниво свог пословања тако да буде више него локални лидер кога ће пратити и други локални привредни субјекти. Привредни субјекат доставља бизнис план у коме се морају јасно видети: број нових радних места, просечни лични доходак, вредност укупне инвестиције,

фазе реализације бизнис плана и оквирна вредност извозних активности уколико постоје, као и друге елементе неопходне за сагледавање исплативости инвестиције и резултате подршке. Поред тога, у односу на пројекат са којим се јавља привредни субјект мора кроз пословни план да докаже: на који начин ће објекат који је у градњи или је изграђен у посматраној години, утицати на запошљавање нових радника, на повећање извоза и укупне перформансе предузећа; нужност стицања сертификата за излазак на инострано тржиште; утицај набавке основних средстава и обртних средстава на пословање.

Наслањајући се на Стратегију локалног одрживог развоја града Лознице и задате циљеве у њој, а међу којима је и развој хуманог капитала који у својој дефиницији има образовање у складу са потребама 21. века, као и подршку образовним установама и увођење нових образовних програма, овај документ између осталог има за циљ да пружи подршку систему дуалног образовања, односно привредним субјектима који спроводе обуке а који то доказују одговарајућим документима. Подршка ће се пружити тако што ће се приликом спровођења ове мере посебно ценити привредни субјекти који су у систему дуалног образовања.

Кумулација се врши сабирањем свих износа de minimis помоћи која је по било ком основу додељена у текућој или претходне две фискалне године. Средства у оквиру ове мере сматрају се додељеним у тренутку када учесник на тржишту стекне законско право на примање de minimis помоћи и то независно од датума исплате. Град Лозница ће кончани износ средстава определити на основу достављене изјаве корисника о томе да ли му је већ додељена de minimis помоћ у текућој и у претходне две фискалне године.

У оквиру ове мере предвиђено је да је инструмент доделе средстава субвенција, и то у бруто износу пре одбитка пореза и других накнада о чему се корисник писаним путем обавештава.

У случају спајања, припајања или преузимања учесника на тржишту, при израчунавању да ли ће доделом нове de minimis помоћи бити прекорачена горња граница Град Лозница као давалац ове помоћи ће поштовати правила из члана 6. Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС”, број 23/21).

2.1. Пројекти развоја привредних субјеката

Предвиђено је суфинансирање набавке опреме неопходне за развој привредног субјекта који обавља пословни процес у пословним просторијама које су у власништву или закупу што се доказује уговором о закупу који не може бити краћи од 3 (три) године. Очекивани резултат реализације мере је развој привреде и креирање нових радних места кроз инвестиције у опрему, кроз учешће у суфинансирању набавке производне или услужне опреме у оквиру пословног процеса.

Оправдани трошкови по основу ове мере представљају трошкове набавке опреме:

- набавка нове производне или услужне опреме и/или машина;
- набавке половне производне опреме и/или машина, не старије од пет година.

2.2. Пројекти проширења или започињања пословног процеса

Предвиђено је суфинасирање неопходног грађевинског материјала који је употребљен или ће се употребити за проширење или изградњу нових производних капацитета у износу до 100 евра по метру квадратном бруто површине у основи објекта – пословног простора (халског простора намењеног производњи), који је неопходан за проширење или започињање производног процеса. Оправдани трошак по основу ове мере представљају трошкови грађевинског материјала који се правдају на основу предрачуна добављача.

Објекат мора имати важећу грађевинску дозволу, а бизнис планом морају бити предвиђени завршетак градње и стицање употребне дозволе у року који не може бити дужи од три године. Предузеће или власник предузећа које конкурише за овај подстицај мора бити кумулативно власник и земљишта и објекта. Процес производње привредног субјекта који је конкурисао мора бити у пословним просторијама које су предмет изградње минимум пет година од момента стицања употребне дозволе.

2.3. Пројекти развоја кооператива, кластера и других облика удруживања са циљем заједничког наступа на трџим тржиштима или код доминантног купца

Под суфинансирањем ових пројеката подразумева се суфинансирање дела трошкова који настају као резултат рада различитих облика удруживања. Оправдани трошкови подразумевају: трошкове заједничког учествовања на сајмовима, трошкове израде студија и трошкове саветодавних услуга.

2.4. Пројекти стицања потребних сертификата и стандарда неопходних за конкурентност на домаћем и страном тржишту, стицање жига о географском пореклу производа и заштити брэнда

Подразумева се суфинансирање трошкова стицања међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта,

Под оправданим трошковима се подразумевају:

- Трошкови повезани са добијањем признатих сертификата и стандарда, неопходних за развој привредног субјекта и пласирање производа на домаћем и страном тржишту;
- Трошкове стицања жига о географском пореклу;
- Трошкове заштите брэнда.

2.5. Пројекти набавке обртних средстава:

У циљу олакшавања редовног пословања развијена је ова подмера. Привредни субјекти који се јаве за ову меру подршке морају доказати утицај набавке обртних средстава на њихово редовно пословање с тим што ће се предност давати онима који докажу да ова мера директно утиче на њихов обим производње и смањење трошкова производње.

Оправдани трошкови у смислу ове мере су трошкови материјала који се морају правдати на основу предрачуна добављача (Приликом конкурисања привредни субјект обавезно доставља предрачун добављача и изјаву да добављач може извршити испоруку у предвиђеном року као и да добављач и привредни субјекат нису повезана лица).

3. МЕРА ПРИВЛАЧЕЊА ИНВЕСТИЦИЈА

Ранијом Стратегијом локалног одрживог развоја Града Лознице за период 2012 – 2021. године, као једним од најважнијих докумената који се бавио развојем, били су предвиђени циљеви који су се односили на стварање услова за развој туризма (културног, здравственог и спортско рекреативног), подршку развоју предузетништва, малим и средњим предузећима, као и привлачења инвестиција у индустријске зоне и подршку инвеститорима и предузетницима.

Овом мером град Лозница настоји да оствари своје стратешке циљеве тако што опредељује подршку привредним субјектима за реализацију инвестиционих пројекта који се односе на:

- а) нова радна места повезана са почетним улагањем;
- б) почетна инвестициона улагања (материјална и нематеријална имовина, улагање у земљиште, зграде, постројења, машине, патенте, лиценце и сл.) у вези са: 1) оснивањем новог правног лица; 2) проширењем постојећег капацитета; 3) диверсификацијом постојећег производног програма у нове производе и 4) битним променама у целокупном производном процесу постојећег правног лица.

Под почетним улагањем се подразумева и стицање имовине лица које је престало или би престало са радом да га није купио улагач који није повезан са продавцем (преузимање), с тим да се стицање удела у привредном друштву не сматра се почетним улагањем.

Ова мера претпоставља постојање видљивог ефеката јачања привредног субјекта, пре свега мултипликовања обима посла и/или подизања нивоа квалитета производа и/или услуге, чија ће последица бити то да за релативно мали издатак локалне самоуправе, предузеће дође у ситуацију да запошљава додатну радну снагу или подигне ниво свог пословања тако да буде више него локални лидер кога ће пратити и други локални привредни субјекти.

Привредни субјекат који аплицира за ову меру доставља бизнис план у коме се морају јасно видети: број нових радних места, просечни лични доходак, вредност укупне инвестиције, фазе реализације бизнис плана и оквирна вредност извозних активности уколико постоје, као и друге елементе неопходне за сагледавање исплативости инвестиције и резултате подршке.

Средства финансијских подстицаја (субвенције) град додељује ради реализације улагања од локалног значаја у производном сектору (за запошљавање плус инвестиција) код којих оправдани трошкови улагања износе до 300.000 евра, а најмање 30.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења пријаве за доделу субвенција и којима се обезбеђује запошљавање до 30, а најмање 3 нова запослена на неодређено време.

Кориснику субвенција чију пријаву Комисија за доделу средстава оцени и прихвати као потпуну и дозвољену, одобравају се средства у висини 30% оправданих трошкова бруто зарада, а у максималном износу 5.000 евра по основу бруто зараде, у динарској противвредности, као и додатак у висини 10% оправданих трошкова улагања у основна средства.

Кориснику субвенција за набавку опреме (машине, алати, остала опрема) неопходне за проширење капацитета или започињање производње чију пријаву Комисија за доделу средстава оцени и прихвати као потпуну и дозвољену, одобравају се средства у висини 25% вредности опреме која не може бити старија од три године и чија вредност износи најмање 10.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења пријаве.

3.1. Обавезе града Лознице као даваоца државне помоћи

Град Лозница ће у складу са овим програмом прописати образац захтева који нарочито садржи: 1) назив и величину учесника на тржишту; 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта; 3) локацију пројекта; 4) преглед трошкова пројекта; 5) инструмент и износ државне помоћи; као и могућност утврђивања да ли се у конкретном случају ради о јединственом инвестиционом пројекту. Наведена документа морају јасно да указују на то да корисник не би донео одлуку о улагању у одређеном подручју из разлога што такво улагање не би било

економски исплативо за њега или да је корисник изабрао конкретну локацију у одређеном подручју из разлога што му државна помоћ компензује нето недостатке и трошкове те локације. Град Лозница ће на основу докумената које доставе корисници средстава, а који садрже јасне, конкретне и ажуриране податке доказивати оправданост трошкова.

3.2. Услови и обавезе које корисник треба да испуни за доделу средстава

Ако је корисник средстава велики привредни субјект коме се додељују средства мора одржати инвестицију на истој локацији, као и број запослених пет година након реализације инвестиционог пројекта, док ако је корисник мали или средњи привредни субјект три године након реализације пројекта (замена опреме или постројења у наведеном периоду је могућа ако се ради о застарелости или квару).

Корисник средстава дужан је да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова улагања из сопствених средстава или из других извора који не садржи било који облик јавне помоћи.

Период реализације инвестиционог пројекта за велике привредне субјекте траје пет година, а у случају малих и средњих привредних субјеката – три године.

Корисник има обавезу да ново отворено радно место непосредно повезано са почетном инвестицијом отвори у року од три године у случају малих и средњих привредних субјеката, односно, у случају великих привредних субјеката, у року од пет година од завршетка пројекта улагања, а од датума када је радно место први пут попуњено.

Корисник има обавезу да ново отворено радно место повезано са улагањем остави попуњено у периоду од најмање пет година, ако је у питању велики привредни субјект, односно у периоду од најмање три године, ако је у питању мали или средњи привредни субјект;

Улагање мора да резултира нето повећањем броја запослених у привредном субјекту у поређењу са просечним бројем запослених у протеклих 12 месеци, а у случају да се радно место затвори у том периоду, мора се одузети од броја новоотворених радних места.

Корисник подстицаја има обавезу да новозапосленима, повезаним са инвестиционим улагањем за које је добио средства по овом програму у складу са уговором о додели средстава, редовно исплаћује зараду, у складу са прописима којима се уређују радни односи, у износу који је најмање за 20% већи од минималне зараде у Републици Србији прописане за месец за који се исплаћује зарада, за све уговорено време.

Корисник има обавезу да поднесе захтев за доделу државне помоћи Граду Лозници пре почетка радова на пројекту, с тим да се под почетком пројекта подразумева почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту. Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту.

3.3. Оправдани трошкови

Лозница ће у смислу оправданих трошкова улагања ценити трошкове приказане у инвестиционом пројекту а који се односе на трошкове материјалне и нематеријалне имовине и трошкове зарада.

А. Трошкови материјалне и нематеријалне имовине

Трошкови стицања имовине се могу узети у обзир као оправдани трошкови под следећим условима:

а) куповина имовине привредног субјекта који је затворен или би био затворен уколико не би био купљен од стране трећег неповезаног лица по тржишним условима;

б) имовина која се стиче мора бити нова у случају да је стиче велики привредни субјект, с тим да ако је преузимање у питању у том случају ако је стиче велики привредни субјект не мора бити нова;

в) уколико се имовина стиче преузимањем за чије је стицање државна помоћ већ била одобрена пре куповине, вредност те имовине се одбија од оправданих трошкова повезаних са преузимањем циљног друштва;

г) ако мало привредно друштво преузме члан породице првобитног власника или запослени неће се сматрати да је имовину купило повезано лице и трошак те куповине се може узети у обзир.

Трошкови закупа имовине се могу узети у обзир као оправдани трошкови уколико закуп има облик финансијског лизинга и садржи обавезу куповине имовине на крају периода закупа. У случају закупа земљишта и зграда, закуп се мора наставити најмање пет година након предвиђеног датума завршетка пројекта улагања, односно три године за мале и средње привредне субјекте.

Трошкови улагања великог правног лица на тржишту у циљу битне промене у производном процесу морају бити већи од трошкова амортизације у претходне три фискалне године за имовину која је повезана са делатношћу која се модернизује. Оправдани трошкови улагања у циљу диверсификације производног програма морају бити најмање 200% већи од књиговодствене вредности имовине која се поново користи, а која се књижи у фискалној години пре почетка радова.

Трошкови улагања у нематеријалну имовину при чему ту имовину искључиво употребљава корисник средстава на коју се обрачунава амортизација у складу са важећим прописима. Нематеријалну имовину корисник може да купи само од трећег лица које није повезано са њим и по тржишним условима. Нематеријална имовина за коју се додељује средства, мора бити исказана у билансу стања корисника државне помоћи, најмање пет година односно три године, ако је корисник МСП-а.

Ако је корисник средстава велико правно лице, учешће трошкова нематеријалне имовине у укупним оправданим трошковима улагања може бити до 50%.

Б. Трошкови зарада

Трошкови зарада представљају процењене трошкове зарада за новоотворена радна места повезана са улагањем у двогодишњем периоду, при чему трошкови зарада чине укупан износ који корисник државне помоћи стварно плаћа за рад запосленог и обухватају бруто зараду, односно зараду пре одбитка пореза и доприноса.

3.4. Висина средстава

С обзиром да оправдани трошкови представљају улагање у материјалну и нематеријалну имовину али и трошкове зарада, Град Лозница ће приликом калкулације износа средстава узети у обзир најповољнији износ оправданих трошкова за корисника средстава, односно онај који је већи у свом обиму.

Висина средстава која могу бити додељена за реализацију мере за привлачење инвеститора одређује се на основу оправданих трошкова улагања и директних и индиректних ефеката улагања и у односу на висину инвестиције, а повезана је са новоотвореним радним местима:

- за велике привредне субјекте до 50% оправданих трошкова за почетна улагања;
- за средње привредне субјекте до 60% оправданих трошкова за почетна улагања;
- за мале привредне субјекте до 70% оправданих трошкова за почетна улагања.

Према степену развијености јединица локалних самоуправа, Лозница припада трећој групи коју чини 47 недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека. Разврставање се врши на основу вредности бруто-домаћег производа по глави становника у региону у односу на републички просек.

Приликом доделе средстава водиће се рачуна о критеријумима транспарентности које испуњавају инструменти (облици) доделе државне помоћи, а које јединица локалне самоуправе може да додели.

Програм локалног економског развоја спроводи се Одлуком о условима и начину реализације програма која се даље реализује јавним позивом у којем ће бити дефинисан износ средстава за реализацију мере, укупан проценат или износ могућег суфинансирања за предложене пројекте, као и средства обезбеђења. Наведено ће се одређивати за сваку буџетску годину, при чему ће корисници добијати средства у апсолутном износу, односно у конкретном износу бруто новчане противвредности, уз обезбеђивање поштовања максималног дозвољеног интензитета. Поштовање интензитета се обезбеђује изјавом коју корисник – привредни субјект доставља уз захтев за доделу средстава, а која представља изјаву о свим претходним добијеним државним помоћима са било ког нивоа власти додељеним за исте оправдане трошкове, као и изјавом о претходно добијеној *de minimis* помоћи.

На овај начин Град предузима мере у складу са којима додела средства искључује ризик од прекомерно додељене државне помоћи.

Средства се могу доделити у облику субвенција као бесповратног средства и то у бруто износу (пре одбитак пореза и других накнада).

Лозница ће поштујући кумулацију државне помоћи пријавити индивидуалну државну помоћ Комисији за контролу државне помоћи на основу Програма као шеме државне помоћи уколико планирана вредност државне помоћи без обзира на врсту и број инструмената доделе прелази 10 милиона евра у динарској противвредности.

Сви домаћи и страни инвеститори, велики, микро, мали и средњи привредни субјекти и предузетници, као корисници државне помоћи, имају обавезу да запосле раднике искључиво са територије Града Лознице, док велики привредни субјекти, када испуне квоту запослења могу да запосле раднике са територија других градова.

3.5. Други инструменти доделе средстава

У зависности од потреба за стварањем додатних услова за унапређење инвестиционог амбијента, град ће доделити и друге подстицаје, односно применити друге инструменте

државне помоћи (одрицање од јавних прихода, као што су олакшице, односно ослобођења од плаћања доприноса за уређење грађевинског земљишта, ослобађање од плаћања комуналних и других општинских такси, и др), а нарочито:

- а) Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у својини Града по цени мањој од тржишне цене или без накнаде;
- б) Обезбеђење закупа пословног простора у својини Града на одређено време.

Уколико се ова мера реализује путем било ког од овде наведених инструмената износ државне помоћи ће бити приказан у облику бесповратних средстава, тј. у њиховој (брuto) новчаној противвредности.

- а) Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у својини града по цени мањој од тржишне цене или без накнаде

Предмет отуђења или давања у закуп је неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини.

Отуђење грађевинског земљишта по цени мањој од тржишне цене или без накнаде у складу са одредбама Уредбе може се спровести под условом да је то грађевинско земљиште намењено за изградњу, у складу са важећим планским документом, на основу кога се могу издати локацијски услови и грађевинска дозвола за објекат у функцији реализације инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој.

Државну помоћ у конкретном случају представља вредност отуђеног грађевинског земљишта, односно разлика закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

Износ умањења тржишне вредности цене, за пројекте локалног економског развоја, не може бити већи од очекиваног износа увећања јавних прихода по основу реализације тог пројекта, односно инвестиције, у периоду од пет година а који почиње ступањем на снагу уговора о отуђењу од почетка реализације пројекта, односно инвестиције.

За пројекте економског развоја ако се отуђење врши прикупљањем понуда јавним огласом или непосредном погодбом, пре подношења захтева за давање претходне сагласности за отуђење предметног грађевинског земљишта, јединица локалне самоуправе је дужна да сачини елаборат о оправданости, сем у случају када се ради о пројекту од значаја за који одлуку о оправданости доделе доноси Влада Републике Србије.

Када се ради о закупу грађевинског земљишта у јавној својини по цени мањој од тржишне цене, односно без накнаде, прикупљањем понуда јавним огласом или јавним надметањем, односно непосредном погодбом, примењују се одредбе Уредбе којом се уређују услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступци јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Службени гласник РС”, број 16 /18).

- б) Обезбеђење закупа пословног простора у својини града на одређено време

Град Лозница ће доделити новчани подстицај привредном субјекту ради закупа пословног простора на одређено време, при чему пословни субјект мора исказати јасну намеру да закупи простор за производну или услужну делатност, што се доказује уговором о закупу, који не може бити краћи од периода трајања подстицаја.

Закон о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др.

закон, 108/16 и 113/17) уређује под којим условима Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу давати непокретности у закуп, односно на коришћење, а реализује се Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Службени гласник РС”, број 16 /18). Овом уредбом ближе су уређени услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини, услови прибављања других имовинских права у корист Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и уступања искоришћавања других имовинских права чији је носилац Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и поступци јавног надметања и прикупљања писмених понуда.

Државна помоћ у конкретном случају представља разлику закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине. Град Лозница ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру и неће из буџета издвајати средства за ове намене. Непокретности у јавној својини могу се дати у закуп и ван поступка јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, у случају када се непокретност која је у јавној својини, односно која ће до дана примопредаје бити стечена у јавну својину, даје у закуп у циљу реализације инвестиционог пројекта којим се у року од највише три године од дана стицања права закупа отпочне индустријска производња и обезбеди, уз обавезу одржавања броја запослених у периоду од пет година након достизања пуне запослености.

Непокретности се дају у закуп испод тржишне цене, односно без надокнаде у складу са Уредбом о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС”, бр. 61/15, 88/15, 46/17, 30/18 и 53/21).

VI МЕХАНИЗМИ ДОДЕЛЕ И ПРАЋЕЊА ТРОШЕЊА СРЕДСТАВА

Будући да град Лозница представља даваоца државне помоћи као давалац државне помоћи је дужан да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава. Поред тога је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи. Како је у обавези да ближе уреди начин и поступак вршење контроле и надзора овим програмом се између осталог решавају и питања механизма доделе и праћења средстава додељених у оквиру свих мера овог програма.

Стога посебно битан сегмент реализације Програма представљају механизми за доделу средстава и механизми за праћење трошења средстава, као квалитативна основа за поштовање закона и важан радни оквир.

1. МЕХАНИЗМИ ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Поступак доделе средстава ће бити заснован на следећим основама:

- Образовање компетентне Комисије за доделу средстава у реализацији програма локалног економског развоја, која ће имати председника и 4 члана. Комисија ће давати

предлог за доделу средстава, а у складу са усвојеном Одлуком о буџету Града Лознице и Програмом.

- Јавни позив за доделу средстава, расписиваће се на основу усвојеног Програма и других пратећих правних аката. Комисија би се састајала периодично, зависно од броја пристиглих пријава. Комисија за доделу средстава у реализацији програма локалног економског развоја предлаже услове јавног позива, које мора одобрити Градско веће Града Лознице, пре расписивања Јавног позива за доделу средстава.
- У оквиру сваког јавног позива биће дефинисан износ средстава за реализацију мере укупан проценат или износ могућег суфинансирања за предложене пројекте, као и средства обезбеђења.
- Саставни део конкурсне документације је и Пријавни образац. Обавезни део конкурсне документације чине: Пријавни образац, Бизнис план из кога се може закључити да ли се ради о јединственом инвестиционом пројекту (сва почетна улагања која је покренуо исти корисник, који је део групе, у периоду од три године од датума почетка радова на новом улагању за које се додељује државна помоћ у истом подручју на нивоу 3 номенклатуре статистичких територијалних јединица, сматрају се делом истог пројекта улагања, јединствени пројекат улагања), Модел уговора, Модел извештаја, Потврда о регистрацији правног лица, Изјава о томе да ли је и за које трошкове корисник већ добио државну помоћ и Изјава да ли је добио *de minimis* државну помоћ у текућој и у претходне две фискалне године по било ком основу, при чему обе изјаве обухватају ниво групације корисника. Саставни део конкурсне документације мора бити Изјава о истинитости пријављених података, коју потписује и оверава правно лице које конкурише за доделу средстава по некој од предложених мера, а као мера обезбеђења за Град Лозницу.
- Комисија за доделу средстава у реализацији програма локалног економског развоја може јавним позивом предвидети и другу додатну документацију за коју процени да је потребна за спровођење јавног позива у целини или за неку од предвиђених програмских мера.
- Градско веће Града Лознице доноси Одлуку о додели средстава, на основу предлога добијеног од стране Комисије за доделу средстава у реализацији програма локалног економског развоја.
- Након Одлуке о додели средстава, приступа се склапању уговора са изабраним правним лицима.

2. МЕХАНИЗМИ ПРАЋЕЊА ТРОШЕЊА СРЕДСТАВА

Механизам праћења трошења средстава би такође био заснован на комисијском раду:

- Образовање компетентне Комисије за надзор, која ће вршити контролу и обилазак правних лица која су добила средства од Града Лознице. Ова комисија даје мишљење и предлог мера уколико је начињен прекршај у трошењу одобрених средстава. Комисију за надзор чине Председник и 4 члана.
- Правно лице које је користило подстицај из неке од предложених мера је у обавези да поднесе наративни и финансијски извештај о утрошку добијених средстава. Модел извештаја одређује Комисија за надзор. Комисија за надзор врши преглед добијених извештаја, по потреби захтева појашњење или допуну извештаја и врши обилазак правних лица.
- Градско веће даје предлог за подношење пријаве, на основу мишљења и предлога мера Комисије за надзор.

VII СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ПРОГРАМА

Према одредбама Закона о улагањима, која каже да је јединица локалне самоуправе дужна да води евиденцију улагања од локалног значаја, Програм предвиђа да овај сегмент евиденције за Град Лозницу обавља Одељење за финансије и ЛПА Градске управе Града Лознице у сарадњи са Одељењем за привреду и локално економски развој, а у складу са поменутиим Законом о улагањима и подзаконским актима.

Комисију за доделу средстава и Комисију за надзор чине различити чланови, односно не може исто лице бити члан обе комисије истовремено, чиме се спречава сукоб интереса и транспарентнији је процес одлучивања. Комисију за доделу средстава образује Скупштина Града Лознице, а Комисију за надзор образује Градско веће Града Лознице.

Чланови Комисије за доделу средстава су именована стручна лица која раде у систему локалне самоуправе. Чланови Комисије за доделу средстава морају бити стручна лица са најмање 5 година радног искуства. Председник Комисије за надзор мора имати високо образовање из научне области правних наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно дипломирани правник са стеченим образовањем на основним студијама од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен правосудни или државни стручни испит за рад у органима државне управе. Чланове Комисије за надзор чине: 2 члана која имају високо образовање из научне области економских наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, 1 члан који има високо образовање из научне области техничких наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, и 1 члан који има искуства у пословима ревизије и високо образовање из научне области економских наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама. Уколико се укаже потреба Комисија за доделу средстава може ангажовати друга лица која поседују стручна знања за давање мишљења на предлог комисије.

Чланови Комисије за надзор су именована стручна лица која не раде у систему локалне самоуправе. Чланови Комисије за надзор морају бити стручна лица са најмање 5 година радног искуства. Председник Комисије за надзор мора имати високо образовање из научне области правних наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама,

специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно дипломирани правник са стеченим образовањем на основним студијама од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен правосудни или државни стручни испит за рад у органима државне управе. Чланове Комисије за надзор чине: 2 члана која имају високо образовање из научне области економских наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, 1 члан који има високо образовање из научне области техничких наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, и 1 члан који има искуства у пословима ревизије и високо образовање из научне области економских наука стечено на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама. Уколико се укаже потреба Комисија за надзор може ангажовати друга лица која поседују стручна знања за давање мишљења на предлог комисије.

VIII ЗАКЉУЧНИ ДЕО

Приликом расписивања Јавног позива за мере утврђење овим Програмом морају се дефинисати индикатори који су показатељи сврсисходности коришћења мера државне помоћи у циљу мерљивости резултата реализације сваке појединачне мере.

Корисници програма имаће обавезу извештавања о спровођењу бизнис плана на основу кога им је одобрено коришћење мера односно подстицаја утврђених овим Програмом.

Измене и допуне овог Програма врше се на начин и по поступку за његово доношење.